

اخبار

اولین اجرای «آداب شکار روباه» به صورت رایگان

نمایش «آداب شکار روباه» به نویسندگی ابراهیم عادل نیا، کارگردانی محمد شاکری و تهیه‌کنندگی سجاد افشاریان، امروز یکشنبه هشتم تیر ۱۴۰۲ ساعت ۱۹ به پاس همدلی با مردم ایران و به افتخار وطن، به صورت رایگان برای مخاطبان اجرا خواهد شد. این نمایش که در سالن چهارسو مجموعه تئاترشهر روی صحنه می‌رود، در شب افتتاحیه میزبان چهره‌های ماندگار هنرهای نمایشی ایران و بازیگران تئاتر و سینما خواهد بود. در «آداب شکار روباه»: حکمت شیردل، احسان کمالی و آزاده حیدرزاده ابغای نقش می‌کنند. این نمایش یکی از آثار تحسین‌شده چهل‌وسومین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر بود و موفق به کسب بهترین بهترین بازیگری مرد و تندیس بهترین نمایشنامه شد. ***ا.رینستا***

جایزه جهانی برای

تهیه‌کننده موسیقی ایران

نخستین جایزه طلای جهانی اختراعات هوش مصنوعی در موسیقی و جایزه ویژه انگلستان به «میلاد ماهان‌راد» تهیه‌کننده موسیقی ایران تعلق گرفت. این جایزه متعلق به یکی از معتبرترین گردهم‌ایی‌های جهانی در حوزه نوآوری و اختراعات است که در کراکوف لهستان برگزار می‌شود. ماهان‌راد در میان ۵۲۰۰ اختراع از ۲۳ کشور، این جایزه را تصاحب کرده است. همچنین میلاد ماهان‌راد همزمان توانست جایزه ویژه انگلستان برای اختراع را هم کسب کند. ***ا. تسنیم***

ازسرگیری فعالیت خانه هنرمندان و عمارت

نوفل لوشاتو از امروز

خانه هنرمندان و عمارت نوفل‌لوشاتو از هشتم تیر برنامه‌های فرهنگی خود را از سر می‌گیرند. عمارت نمایشی نوفل‌لوشاتو با ابراز همدردی با تمام مردم و خانواده شهدای عالقیدر تجاوز وحشیانه رژیم منحوس صهیونیستی به کشورمان، فعالیت دوباره خود را به‌کوشش، هشتم تیر با ادامه اجرای نمایش‌های «ریکاور» و «راز شکست فاحان» آغاز خواهد کرد. «ریکاور» به نویسندگی محمد فرهادی به تهیه‌کنندگی و کارگردانی امیرمحمد دشت‌گلی، ساعت ۱۸ با بازی علی دولت‌یاری، علیرضا محمدنژاد، مبین چندی‌پور، علی شبریی و بهنام محمدزاده میزبان مخاطبان خواهد بود. «راز شکست فاحان» دیگر نمایش عمارت نوفل‌لوشاتو است که به نویسندگی زنده‌یاد اکبر یادگاری، تهیه‌کنندگی مازار زحمتکش و کارگردانی نوید خدام عباسی با بازی مصطفی ابراهیمی، مریم پیوند حدیری، متین توکلی، ریحانه رحیمی و مازار زحمتکش از یکشنبه هشتم تیر ساعت ۱۹:۳۰ روی صحنه خواهد رفت. ***ا.رینستا***

آغاز پخش سریال «کاتب اعظم» برای اردوزبان‌ها در پاکستان

همزمان با آغاز ماه محرم مجموعه تله تئاتر «کاتب اعظم» محصول مرکز سریال سوربه به نویسندگی و کارگردانی هنری مهدی غفوری و کارگردانی تلویزیونی علی عبادی برای اردوزبان‌ها عرضه شد. این سریال تاریخی به تازگی به زبان اردو دوبله شد و در پلتفرم «نگاه تی وی» (Negah.Tv.com) در پاکستان پخش خود را آغاز کرد. این تله تئاتر ۷ قسمتی با اقتباسی از کتاب «اعترافات کاتب کشته شده» نوشته ساسان ناطق از انتشارات سوره مهر، روایت اتفاقات شب تا عصر عاشورا از خیمه دشمن است. امین زندگانی، سیامک صفری، نادر فلاح، نازنین فراهانی، فاطمه گودرز، حدیث میرامینی، خسرو شوزار، امین میری، امیرحسین هاشمی، امیر شهبازی، محسن علیخانی، محمدمحسن شفیعی، آرش رحیمی، محمدرضا تاجیک، امیر تک‌فلاح و وحیدرضا قناعتیان در این اثر ایفای نقش می‌کنند. ***ا. هنرانرین***

این را هم نگاه کن. اسدی بلافاصله شروع به خواندن متن می‌کند و هنگامی‌که هنوز به انتهای نوشته نرسیده، تصمیم به ساخت آن می‌گیرد. موضوع را با اسفندیاری درمیان می‌گذارد و به او می‌گوید که «روز واقعه» را بساز و «آب را گل نکنید» را کنار بگذار. شرایط مهیا می‌شود و فیلم با حمایت کامل وزارت ارشاد جلوی دوربین رفته و در همان سال نیز مراحل فنی‌اش به پایان می‌رسد. این فیلم در جشنواره فجر همان سال توانست اغلب سیمرغ‌ها را درو کرده و با دریافت ۵ سیمرغ از ۱۰ نامزدی، شگفتی جشنواره سیزدهم لقب گرفت.

با این همه اما فیلم در زمان اکران با استقبال مواجه نشد و در کشورهای همسایه مورد توجه قرار گرفت. علیرضا شجاع نوری دراین‌باره می‌گوید: «در کشورهای همسایه فیلم با استقبال خوبی همراه شد و حتی امروز نیز در بعضی کشورها همچون ترکیه با نام کریلا فروخته می‌شود و در کشورهای مسلمان نیز طرفدار دارد.» به گفته او: «آن‌زمان فیلم را در ماه محرم و صفر اکران کردند اما به‌دلیل آن‌که همه مردم در فضای ایام محرم بودند، به تماشای فیلم نیامدند، اما کسانی‌که آمدند فیلم را دوست داشتند. مثلاً یک‌روز صبح یک هیأت عزاداری به دعوت ما به تماشای فیلم آمد و در میانه فیلم آنقدر متأثر شدند که جلوی پرده رفتند و شروع به عزاداری کردند.» احمد طالبی‌نژاد، منتقد سینما درباره موفقیت فیلم روز واقعه معتقد است: «فیلمنامه این فیلم یک اثر بسیار متفاوت در سینمای ایران است، فضاسازی و شخصیت‌پردازی در این فیلمنامه به درستی انجام شده و به‌خوبی شرایط را توضیح می‌دهد، این درحالی‌است که در سینما نمی‌توان شخصیت ائمه را به تصویر کشید، به‌همین دلیل این فیلمنامه به‌گونه‌ای نوشته شده است که داستان آن ساعاتی بعد از حضور امام حسین (ع) در مکان‌های مختلف تا کریلا را به تصویر می‌کشد. «مصطفی جلالی فخر، منتقد سینما هم درباره آن گفته: «روز واقعه درهم‌آمیختگی هوشمندانه ایمان و عشق است در بستر واقعه‌هایی که در آن غلیم‌ترین ایمان و عشق الهی به نمایش درمی‌آید. سفری که از عشق آغاز می‌شود و به آغاز عشق می‌رسد؛ سفری که عموماً با تعابیر مختلف در بسیاری از آثار نویسندش‌اش حضور داشته است.» بیش ازرنسه دهه از ساخت «روز واقعه» می‌گذرد و همچنان شاخص‌ترین فیلمی که درباره واقعه کریلا ساخته شده، همین فیلم است و حتی می‌توان آن را شاخص‌ترین فیلم دینی در تاریخ سینمای ایران دانست. گرچه این نقطه‌قوت، یک نقطه‌ضعف در توانایی سینیمای ایران محسوب می‌شود که در زمینه فیلم‌های مذهبی کارنامه پرپای ندارد، اما می‌توان این فیلم را معیاری قرار داد برای فهم چگونگی ساخت یک فیلم خوب دینی.

روز واقعه، اسبی که برای نقش اصلی انتخاب شده بود، اسبی بود که از ترکمنستان به هاشمی‌رفسنجانی هدیه داده بودند و ایشان نیز اسب را به این فیلم اختصاص داده بود.» واقعیت این است که ساخت فیلم «روز واقعه» خود قصه‌ای پرفرازونشیب داشته است. قصه از این قرار بود که در فاصله سال‌های ۵۹ تا ۶۲ که «عبدالله اسفندیاری» و «محمد بهشتی» در تلویزیون بودند، داستان جوان مسیحی که به کریلا می‌آید و مسلمان می‌شود را مطرح می‌کنند و خواستار ساخت این داستان می‌شوند. آنها این موضوع را با «داریوش فرهنگ» در میان می‌گازرند. فرهنگ بلافاصله طرح ۵صفحه‌ای به‌نام خودش می‌آورد و موافقت ابتدایی مسئولان سازمان را کسب می‌کند. سازمان از فرهنگ می‌خواهد تا طرح را به یک فیلمنامه‌نویس حاذق بدهد تا کار را تکمیل کند. برای کار فیلمنامه‌نویسی، افراد مختلفی کاندیدا می‌شوند ازجمله «کیهان رهگذار» و «محسن مخملباف» که تمام آنها، به‌دلیل عظمت کار، جرأت پرداختن به آن را نمی‌یابند. یک ماه بعد از این اتفاق، فرهنگ یک فیلمنامه کامل را برای تلویزیون می‌آورد به‌نام «روز واقعه» که توسط «ع - سالک» به‌عنوان نویسنده نوشته شده بود. عبدالله اسفندیاری دراین‌باره می‌گوید: «طرح اول و فیلمنامه اولیه، پیشنهاد ما بود. ما تم اصلی قصه را دادیم. آقای فرهنگ طرح دادند و آقای بیضایی فیلمنامه را نوشتند. از زمانی که این طرح مطرح شد تا زمانی که ساخته شد ۱۰سال طول کشید. فیلمنامه بدون صاحب مانده بود و یک‌بار یکی از دوستان سمعی و بصری سپاه، آقای «قاراب‌پرست» قصد داشت تهیه‌کننده کار باشد و کارگردان‌های مختلفی ازجمله بیضایی و محمدعلی نجفی مطرح بودند. او تمایل داشت فرد دیگری جز بیضایی کار را بسازد و به نجفی راضی تر بود. پیشنهاد من «شهرام اسدی» بود؛ آقای نجفی می‌خواست فیلمنامه را تغییر دهد.» شهرام اسدی اواسط دهه۷۰ در خارج از کشور حضور داشت، اما برای ارزیابی یک کار تلویزیونی که با آن قرارداد داشت، به ایران برگشت. بلافاصله پس از ورود به کشور، به فارابی می‌رود و آقایان بهشتی و اسفندیاری او را قانع می‌کنند که اگر رفتنت از ایران به‌دلیل فیلمسازی است، خب در اینجا کارهای بسیاری هست که می‌توانی انجام دهی. اسدی موافقت می‌کند که کار خود را در ایران ادامه دهد. بهشتی و اسفندیاری در ابتدا فیلمنامه «آب را گل نکنید» را که «انسیه شاه‌حسینی» نوشته بود، به او می‌دهند. اسدی از این فیلمنامه خوشش می‌آید و تصمیم به ساخت آن می‌گیرد. چندروز از این تصمیم نمی‌گذشت که اسفندیاری به اسدی می‌گوید خلی روی این کار متمرکز نباش. سه روز بعد، فیلمنامه دست‌نویس بهرام بیضایی به‌اسم «روز واقعه» را به اسدی می‌دهند و به او می‌گویند

بیش ازسه دهه از ساخت «روز واقعه» می‌گذرد و همچنان شاخص‌ترین فیلمی که درباره واقعه کریلا ساخته شده، همین فیلم است و حتی می‌توان آن را شاخص‌ترین فیلم دینی در تاریخ سینمای ایران دانست

بازخوانی سرگذشت فیلم «روز واقعه»

حقیقت از سرنیزه تاروی پرده

به‌خاطر فریب مسئولان برای دریافت مجوز نمایشنامه‌خوانی نباشد. علیرضا شجاع نوری، بازیگر اصلی فیلم اما در صاحبه‌ای گفت: «محال است که یک فیلم در نسخه نهایی مانند فیلمنامه درآید و این مسأله درباره روز واقعه نیز صدق می‌کند. البته شهرام اسدی، کارگردان فیلم همه تغییرات در فیلم را با بهرام بیضایی هماهنگ می‌کرد، هرچند بخش‌هایی از فیلمنامه نیز به‌دلیل نبود امکانات قابل اجرا نبود.» شجاع نوری که به‌واسطه حضور در همین اثر به شهرت رسید، درباره نحوه حضور خودش در این فیلم گفت: «امتیاز بزرگ «روز واقعه» این بود که اصلاً بحث سیاسی مطرح نبود و حتی بازیگران و عوامل برای بزرگ شدن و مشهور شدن نمی‌خواستند در این فیلم باشند، بلکه هر فردی براساس اخلاص‌اش در روز واقعه حاضر شد و اخلاص آدم‌ها در آن زمان به‌نظر من بیشتر از امروز بود. جالب این‌که به گفته او قرار بود نقش راحله را هدیه تهرانی بازی کند که با انصراف از این مسأله منتفی شد و لادن مستوفی به‌جای او نقش راحله را بازی کرد. از نکات قابل توجهی که علیرضا شجاع نوری درباره این فیلم مطرح کرد حضور اسب مرحوم هاشمی‌رفسنجانی در این فیلم بود. به‌گفته شجاع نوری، در فیلم

که تازه به اسلام روی آورده و دل در گرو عشق راحله، دخترزید دارد. او در جریان عروسی با راحله، ندایی می‌شنود که او را به یاری فرا می‌خواند، عبدالله بیابان به بیابان، واحه به واحه به سمت کریلا می‌تازد و هنگام عصر عاشورا به آنجا می‌رسد و در آن زمان «حقیقت» را بر سر نیزه می‌بیند؛ فیلمی که در سیزدهمین جشنواره فیلم فجر برنده ۵ سیمرغ بلورین می‌شود .

روز واقعه البته بعدها با حواشی فرامتنی هم مواجه شد به‌طوری‌که بحث بر سر وفاداری شهرام اسدی، کارگردان «روز واقعه» به فیلمنامه‌ای که بهرام بیضایی آن را نوشت، بالا گرفت. در سال ۹۴ محمد رحمانیان در نشست خبری نمایشنامه‌خوانی «روز واقعه» گفت که شهرام اسدی، کارگردان این فیلم تنها بخش‌هایی از متن بیضایی را در قالب فیلم «روز واقعه» کارگردانی کرده است، او گفت: «در این فیلم صحنه‌هایی حذف شده بود، با این‌که نیمی از اسامی شخصیت‌ها نیز تغییر یافته بود.» این جملات رحمانیان بی‌پاسخ نماند و شهرام اسدی در گفت‌وگو با خبرنگاری مهر بیان این جملات ازسوی رحمانیان را یا ناشی از سهل‌انگاری دانسته یا شوخی و گفته ان‌شاءالله این سخنان

رضا صائمی

دبیرگروه فرهنگی

بدون شک مهم‌ترین فیلمی که درباره واقعه ایران ساخته‌شده تا این لحظه، فیلم «روز واقعه» شهرام اسدی است که البته نام بهرام بیضایی به‌عنوان فیلمنامه‌نویس، اعتبار آن را صدچندان می‌کند؛ فیلمی که تحسین منتقدان و دیدگاه‌های مثبت مخاطبان را با خود به‌همراه داشت و تکرار تماشای آن، نامگرر نیست؛ فیلمی که هیچ‌گاه برچسب سفارشی بودن نخورد و طیف‌های مختلفی از مخاطبان با عقاید متضاد از تماشای آن لذت بردند و می‌برند.

بیضایی فیلمنامه روز واقعه را سال ۱۳۶۱ نوشت و سال ۱۳۶۳ انتشارات ابتکار آن را چاپ کرد؛ فیلمی که سال‌هاست به‌عنوان یک فیلم تأثیرگذار در ایام محرم، از شبکه‌های تلویزیونی بازپخش می‌شود. خلاصه داستان روز واقعه از این قرار است که عبدالله، جوان مسیحی است

عکس: رضا مطهریان/ایران

گفت‌وگوی «ایران» با حسین محسنی، دبیر انجمن نگارخانه‌داران تهران

نگارخانه‌ها نه خاموش بودند، نه بی تفاوت

گشوده‌اند و ۲ گالری ادامه‌دهنده برنامه‌های پیشین خود بوده‌اند.

پیش از این، انجمن صنفی نگارخانه‌داران در دو بیانیه رسمی، با تأکید بر اهمیت حفظ پیوند فرهنگی با جامعه، توقف فعالیت گالری‌ها را اقدامی موقتی و مسئولانه دانست و از لزوم بازگشایی دوباره فضاهای فرهنگی سخن گفت.

با توجه به تعطیلات پیش رو و اختلال در تقویم اجرایی، احتمال دارد در هفته جاری افتتاحیه‌های کمتری داشته باشیم و پس از تعطیلات، گالری‌ها فعالیت جدی‌تری را از سر بگیرند.

در حال حاضر چند گالری در تهران فعال هستند؟

بیش از ۱۰۰ گالری دارای مجوز در تهران فعالیت دارند که حدود ۶۰ گالری به‌صورت فعال در حال برگزاری نمایشگاه یا ارائه برنامه‌های هنری هستند.

با توجه به اعلام معاونت هنری درباره حمایت از گالری‌داران، چه انتظاری از این معاونت دارید؟

جامعه هنرهای تجسمی، همواره مستقل و متکی بر ظرفیت‌های درونی خود حرکت کرده است، اما در شرایط بحرانی، انتظار می‌رود دولت، دست‌کم در تأمین زیرساخت‌های پایای مانند بیمه و اصلاح نظام مالیاتی، مسئولانه‌تر عمل کند.

گالری‌داران همچنان مالیات پرداخت می‌کنند و درحالی‌که بسیاری از نهادهای فرهنگی، ساختار شفاف و درآمد منظم ندارند، همچنان مشمول پرداخت مالیات هستند. همچنین نبود کد کارگاهی برای گالری‌ها باعث شده تا بیمه پرسنل به‌صورت خویش فرما انجام شود و خبری از بیمه تکمیلی یا

برای حمایت روی مخاطب حساب می‌کنیم

اول اینکه خیلی معتقد نیستم که به مرحله «بعد» رسیده باشیم، ما هنوز در بحران هستیم و باید ببینیم طرفین متقابل چه سیاست‌هایی را پیاده خواهند کرد تا برسیم به پایان قطعی جنگ. به نظر من که همیشه به عنوان فردی خوشبین و مثبت شناخته شده‌ام، متأسفانه این بار خیلی این «بعد» را نزدیک نمی‌بینم!

به هر حال بگذریم. گالری‌ها را فقط مخاطب حمایت خواهد کرد. جمعه ششم تیر به چند گالری برای دیدار از آثار دعوت شده بودم، و از سه گالری دیدن کردم. مخاطبینی بودند و من چقدر از حضور آنها برای تماشای آثار خوشحال شدم. همیشه گفته‌ام که ما ملت عجیبی هستیم و با هیچ ملت دیگری قابل مقایسه نیستیم.

من به شخصه در این سی و پنج سال کار در گالری و سه سال آنلاین هرگز حمایتی از دولت طلب نکرده‌ام و همیشه در مورد حمایت، روی مخاطب‌ام حساب کرده‌ام و توانسته‌ام با مخاطب و هنرمندان گالری، اعتماد متقابل ایجاد کنم که این خودش بزرگ‌ترین دستاورد من در این سی‌وهشت سال کار در حیطه گالری‌داری است. اتفاق عجیب و در عین حال بامزه‌ای که افتاده فروش سه اثر در نمایشگاه آنلاین در دوران این جنگ دوازده روزه بود!

هم عجیب است، هم بامزه است و هم ثابت می‌کند که ملت غریبی هستیم.

از تمام گالری‌گردهای جمعه‌ها تقاضا می‌کنم به حمایتشان از گالری‌ها ادامه دهند و نگذارند غباری روی این رابطه زیبای مخاطب و گالری‌ها بنشیند.

چنین ساختارهایی، به خلأیی قانونی و نهادی بدل شده که پیام‌های آن در بحران‌هایی چون جنگ به‌شدت احساس می‌شود.

آیا در این مدت، نمایشگاه‌های آنلاین نیز متوقف شدند؟

بله. به دلیل اختلال جدی در اینترنت، نمایشگاه‌های آنلاین نیز عملاً متوقف شدند. ما در آرتیبیشن یکی از اولین پلتفرم‌های نمایشگاه و مزاییده آنلاین آثار هنری را داشته‌ایم، اما با قطعی‌های گسترده و شرایط امنیتی حاکم، عملاً امکان فعالیت جدی در فضای آنلاین فراهم نبود.

آیا آثار هنری مرتبط با این وضعیت تولید خواهد شد؟

فرآیند خلق اثر هنری، در هنرهای تجسمی، زمان‌مند و تأمل‌محور است. انتظار داریم در ماه‌های آینده، شاهد آثار ارزشمندی به‌عق عاطفی و تحلیلی، خواهیم دید.

روایتگر تجربه جمعی این روزها باشند.

در این مدت، گالری‌ها چه کرده‌اند؟

در تمام مدت جنگ، بسیاری از گالری‌داران در محل مجموعه‌های خود باقی ماندند. از جمله شخص من، که برای حفظ امانت آثار هنرمندان و مجموعه‌داران، گالری را ترک نکردم. هیچ‌کدام از آثار بیمه نبودند و مسئولیت حقوقی و اخلاقی بزرگی بر دوش ما بود. این شرایط به‌روشنی نشان داد که ما نیازمند سازوکاری حرفه‌ای، ساختار یافته و قانونی برای حفاظت از این سرمایه‌های معنوی هستیم.

جامعه هنرهای تجسمی، همواره مستقل و متکی بر ظرفیت‌های درونی خود حرکت کرده است، اما در شرایط بحرانی، انتظار می‌رود دولت

دست‌کم در تأمین زیرساخت‌های پایه‌ای مانند بیمه و اصلاح نظام مالیاتی، مسئولانه‌تر عمل کند

این وظیفه کدام نهاد است؟

ما با نقص قانون و نبود نهاد متولی روبه‌رو هستیم. در بسیاری از کشورها، نهادهایی قانونی، مسئول صدور گواهی اصالت، ارزش‌گذاری و تضمین بیمه‌ای آثار هنری هستند. در ایران، فقدان